

Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 3
Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 3
Ημερομ. Κατάθεσης: 26/10/2020
Ωρα κατάθεσης: 13:02'
Ημερομηνία κατάθεσης: 26/10/2020
Ωρα κατάθεσης: 13:02'

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592097
e-mail: ko@vouli.kke.gr, <http://www.kke.gr>
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Θέμα: Για την προστασία του εισοδήματος των εργαζομένων, την αύξηση του βασικού μισθού, την επαναφορά των ΣΣΕ

Τα τελευταία δέκα χρόνια υπάρχει δραματική επιδείνωση της θέσης της εργατικής τάξης και των όρων και των συνθηκών δουλειάς. Δυναμώνει η τάση της σχετικής και απόλυτης εξαθλίωσης, αυξάνεται ο βαθμός εκμετάλλευσης. Οι μνημονιακοί νόμοι που ψηφίστηκαν από όλες τις κυβερνήσεις και συνεχίζουν να εφαρμόζονται, η τεράστια ανεργία, φέρνουν χιλιάδες εργατικά νοικοκυριά σε απόγνωση. Το εργατικό εισόδημα μειώθηκε δραματικά με την μείωση του κατώτατου και του μέσου μισθού, των επιδομάτων ανεργίας, των συντάξεων, την φοροληστεία με την τεράστια αύξηση άμεσων και έμμεσων φόρων.

Μέχρι την ανάληψη της διακυβέρνησης από τη ΝΔ, ο μέσος μισθωτός, πριν τη φορολογία εισοδήματός του, είχε χάσει το 25% της αγοραστικής του δύναμης των αποδοχών που είχε το 2009.

Μαζί με τη φοροληστεία, οι συνολικές απώλειες στο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων φτάνουν το 50% την περίοδο της κρίσης.

Οι βασικές πλευρές των μνημονιακών αντεργατικών μέτρων περιλαμβάνουν τα εξής:

Το 2012, με ΠΥΣ της κυβέρνησης ΝΔ - ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ, μειώθηκε κατά 22% ο κατώτερος μισθός της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (ΕΓΣΣΕ). Για τους νέους κάτω των 25 ετών η μείωση έφτασε στο 32%. Με τον ίδιο νόμο πάγωσαν τα επιδόματα για τις τριετίες και το πάγωμα θα συνεχιστεί μέχρι το ποσοστό της ανεργίας που εκτινάχτηκε τώρα στο 26%, να πέσει κάτω από το 10%.

Μείωση κατά τρεις μήνες της μετενέργειας κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συμβάσεων. Μετά την πάροδο του τριμήνου και εφόσον δεν υπογραφεί νέα, ισχύουν μόνο οι όροι που αφορούν το βασικό μισθό και τα επιδόματα τριετιών, τέκνων, σπουδών, επικίνδυνης εργασίας, και αυτά εφόσον προβλέπονταν στις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας που έληξαν. Κάθε άλλο επίδομα παύει να ισχύει.

Αναστέλλεται η εφαρμογή της υποχρεωτικότητας και της γενίκευσης των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας (ΣΣΕ). Οι εργοδότες με επιχειρησιακές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (ΣΣΕ), που συνάπτουν με τις εργοδοτικές Ενώσεις Προσώπων, και με ατομικές συμβάσεις, ανατρέπουν εργασιακές σχέσεις (αύξηση εκ περιτροπής εργασίας, μερικής απασχόλησης), με άμεση συνέπεια στο ύψος του μισθού.

Καταργήθηκε η αρχή της ευνοϊκότερης Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (ΣΣΕ), ανοίγοντας το δρόμο για σύναψη μικρότερων συμβάσεων σε επίπεδο επιχείρησης ή σε ατομικές συμβάσεις, φέρνοντας χειρότερους όρους δουλειάς αφού προβλέπουν μειώσεις μεταξύ 10% - 40%.

Καταργήθηκε ο 13ος και 14ος μισθός στο Δημόσιο και η 13η και 14η σύνταξη σε όλους τους σε απόμαχους της δουλειάς.

Μειώθηκαν μέχρι και 40% όλες οι συντάξεις.

Έχει γενικευτεί η απλήρωτη εργασία.

Η διευθέτηση του εργάσιμου χρόνου οδήγησε σε απλήρωτη υπερεργασία τα Σαββατοκύριακα και σε απλήρωτη υπερωρία, με τον εργαζόμενο να λαμβάνει αντί αμοιβής ρεπό, που συνήθως δεν δίνονται. Το οκτάωρο πολλοί οι εργοδότες το μετατρέπουν σε δεκάωρο και δωδεκάωρο. Στη μερική απασχόληση, το 4ωρο το μετατρέπουν σε 6ωρο και 8ωρο.

Αυξήθηκε από δύο μήνες σε ένα χρόνο δουλειάς το δικαίωμα αποζημίωσης λόγω απόλυσης. Έτσι οι εργοδότες εξαναγκάζουν τους εργαζόμενους σε τέτοιες συμβάσεις, ώστε να διασφαλίζουν ότι δεν θα τους δώσουν ποτέ αποζημίωση απολύοντάς τους.

Η συρρίκνωση του κατώτερου μισθού μείωσε και το επίδομα ανεργίας, που είναι αυτόματα συνδεδεμένο μαζί του.

Η αύξηση των φορολογικών συντελεστών, η μείωση του αφορολόγητου ορίου, η αύξηση των έμμεσων φόρων συγκριτικά με την πριν το 2009 περίοδο, μειώνουν το εργατικό εισόδημα, περιορίζοντας την όποια μικρή δυνατότητα κάλυψης βασικών αναγκών. Οι εξαγγελίες για μείωση των φορολογικών συντελεστών, και κάποιων ελάχιστων έμμεσων φόρων δεν αλλάζει αυτή την τάση αφού διευρύνεται η φορολογική βάση, ενώ το κεφάλαιο πληρώνει κάτω από το 10% των εσόδων του κράτους.

Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις έχουν μπει στο γύψο με το νόμο Βρούτση της ΝΔ, που διατηρήθηκε κι επεκτάθηκε με αντίστοιχο νόμο του ΣΥΡΙΖΑ. Καταργήθηκε η Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Ο κατώτατος μισθός καθορίζεται με Υπουργική Απόφαση, με κριτήριο την ανταγωνιστικότητα, την προσέλκυση των επενδύσεων και τα κέρδη του κεφαλαίου. Τον διαμορφώνουν από κοινού κυβέρνηση - θεσμοί και τα επιτελεία των εργοδοτών όπως Τράπεζα της Ελλάδας, Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, IOBE, Ινστιτούτο του ΣΕΤΕ, Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), Ινστιτούτο ΓΣΕΒΕΕ, Ινστιτούτο Εμπορίου και Υπηρεσιών της ΕΣΕΕ κλπ.

Η κατάργηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων ήταν βασικό εργαλείο χτυπήματος των μισθών και πολλών εργασιακών δικαιωμάτων. Η γενικευμένη «ευελιξία» στην αγορά εργασίας αφορά πλέον 6 στις 10 νέες θέσεις απασχόλησης, ενώ ήδη επιβάλλεται 9ήμερη και 11ήμερη συνεχόμενη εργασία, π.χ. στους γιατρούς, στους σιδηροδρομικούς, κ.ά.

Ενδεικτικά ορισμένα παραδείγματα:

Σύμφωνα με στοιχεία του ΕΦΚΑ το Φλεβάρη 2019 ο μέσος μισθός όλων των μισθωτών παρέμενε μέχρι την πανδημία μειωμένος κατά 25% συγκριτικά με το 2011, ως αποτέλεσμα όλου του αντεργατικού πλαισίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του «Εργάνη» για το 2019:

Ένας στους πέντε μισθωτούς, το 20,46%, έχει μισθό κάτω από 500 ευρώ μεικτά. Ένας στους τρεις λαμβάνει μεικτό μισθό μέχρι 700 ευρώ. Δηλαδή, το εισόδημα του 35,38% των μισθωτών κινείται πολύ κάτω ή γύρω από τα επίπεδα του κατώτατου μισθού! Από 701 έως 800 ευρώ το μήνα μεικτά λάμβανε το 12,49% των μισθωτών, από 801 έως 900 ευρώ το 8,38% και από 901 έως 1.000 ευρώ μεικτά το 7,39%. Η πληρωμή μισθών ανά εργαζόμενο το 2019 από τους εργοδότες, υποχώρησε κατά 2,4% σε σχέση με το 2018, που δείχνει υποχώρησή τους, παρά τη σχετική αύξηση του ΑΕΠ.

Επίσης 6 στους 10 νέους εργαζόμενους δουλεύουν με ευέλικτες μορφές. Το 11μηνο Γενάρη - Νοέμβρη 2019 στις νέες συμβάσεις εργασίας μόνο το 45,3% ήταν πλήρους απασχόλησης, (πολλές ορισμένου χρόνου), το 42,48% μερικής, και το 12,22% εκ περιτροπής εργασία. Το 2019 μόνο το 69,2% των μισθωτών εργάζονταν με πλήρη απασχόληση, το υπόλοιπο 30,8% υποαπασχολούνταν.

Η κυβέρνησή της ΝΔ προσπαθεί να δείξει ότι εφαρμόζει πολιτική ενίσχυσης του εισοδήματος μισθωτών και συνταξιούχων, αφενός με τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών και τη μείωση της φορολογίας και στους μισθωτούς, που θα αυξήσουν το

λεγόμενο καθαρό μετά τις κρατήσεις μέρος του μισθού, αφετέρου με την αναδρομική απόδοση ενός ελάχιστου μέρους των τεράστιων περικοπών στις συντάξεις. Αλλά η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών είναι μείωση μισθών αφού οι εισφορές και του εργαζόμενου και του εργοδότη είναι μέρος του εργατικού μισθού. Άρα αφενός μειώνεται συνολικά ο μισθός, αφετέρου αυξάνονται οι απώλειες εσόδων των ασφαλιστικών ταμείων που θα οδηγήσουν σε μείωση συντάξεων και όλων των παροχών των ασφαλιστικών ταμείων. Όσο για τη μείωση της φορολογίας είναι δυσανάλογα μικρή για τους μισθωτούς και αναπληρώνεται από το φοροαφαίμαξή τους με έμμεσους φόρους.

Οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ) και οι Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις (ΚΥΑ)

Όπως έγινε και με τα μνημόνια το «έκτακτο» ήρθε για να μείνει και μετά την πανδημία. Οι ΠΝΠ και οι ΚΥΑ είναι «πολυεργαλεία» της κυβέρνησης για νέες σαρωτικές ανατροπές στα Εργασιακά και στο εισόδημα.

Έτσι:

- Οι επιχειρήσεις που εξάντλησαν τα ανώτατα όρια υπερωριακής απασχόλησης θα συνεχίσουν να απασχολούν υπερωριακά τους εργαζόμενους χωρίς έγκριση και χωρίς υπέρβαση των ανώτατων ημερήσιων ορίων, που καθορίζονται από το ελάχιστο όριο καθημερινής ανάπαυσης στις 11 ώρες. Θα τους εξαναγκάζουν να εργάζονται συνεχώς 13 ώρες καθημερινά! Έτσι αυξάνεται ο ημερήσιος εργάσιμος χρόνος στο έπακρο, μεγαλώνοντας την εκμετάλλευση, τσακίζοντας την υγεία.
- Επιβάλλονται απλήρωτες υπερωρίες για τους εργαζόμενους που τίθενται σε προληπτική καραντίνα σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ. Εργαζόμενος που μπήκε προληπτικά 14 μέρες σε καραντίνα και εργαζόταν 8ωρο - 5ήμερο - 40ωρο, θα πρέπει επιστρέφοντας στην εργασία του να δουλεύει 9ωρο για 40 ολόκληρες μέρες, χωρίς να πληρώνεται την επιπλέον ώρα. Οι επιχειρήσεις θα μπορούν παράλληλα να κάνουν χρήση και της «κανονικής» υπερεργασίας και των υπερωριών, με μοναδική προϋπόθεση να τηρούνται τα γενικά όρια, π.χ. να μεσολαβεί μεταξύ δύο εργάσιμων ημερών 11ωρη ανάπαυση...
- Ανοίγει ο δρόμος γενίκευσης της «απελευθέρωσης» των υπερωριών αφού «παρατείνεται ως τις 31/12/2020, η δυνατότητα επιχειρήσεων - εργοδοτών που έχουν εξαντλήσει τα νομίμως προβλεπόμενα ανώτατα όρια υπερωριακής απασχόλησης των εργαζομένων τους, να απασχολήσουν αυτούς υπερωριακά χωρίς σχετική υπουργική απόφαση έγκρισης».
- Οι επιχειρήσεις μπορούν να επιβάλλουν εκ περιτροπής εργασία στο όνομα της «ασφαλούς λειτουργίας» λόγω του κορονοϊού, απασχολώντας ανά βδομάδα το 50% των εργαζομένων και πληρώνοντάς τους το 50% του μισθού. Άρα έχουμε μείωση μισθών. Οι επιχειρηματικοί όμιλοι μπορούν να επιβάλλουν εργασία κατά το δοκούν. Όταν έχουν παραγωγή να δουλεύουν όλοι οι εργαζόμενοι και όταν δεν έχουν να μειώνουν το χρόνο εργασίας και τους μισθούς.
- Για τις επιχειρήσεις που ανέστειλαν τις συμβάσεις εργαζομένων τους, οι εργοδοτικές εισφορές στα ασφαλιστικά ταμεία πληρώνονται από το κράτος, που στη διάρκεια αναστολής καταβάλλει σ' αυτούς τους εργαζόμενους επίδομα των 534 ευρώ ανά μήνα από τον κρατικό προϋπολογισμό, αντί για μισθό. Η εργοδοσία μπορεί ταυτόχρονα να επιβάλλει σε αυτούς τους εργαζόμενους να δουλέψουν με τηλεργασία, πληρώνοντας ο εργοδότης το υπόλοιπο του μισθού όταν αυτός υπερβαίνει το επίδομα, αλλά συνήθως δεν τους πληρώνει. Εκβιάζει να δουλεύουν τσάμπα για τον ίδιο. Με αυτό το μέτρο οι επιχειρηματικοί όμιλοι έχουν επιδοτούμενο μισθό και ασφαλιστικές εισφορές, επομένως αυξάνονται τα κέρδη τους, οι εργαζόμενοι που εξαναγκάζονται να ζουν με ένα ελάχιστο εισόδημα δεν καλύπτουν

ούτε στοιχειώδεις ανάγκες. Οι επιχειρήσεις δεσμεύονται να διατηρήσουν τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της αναστολής, μετά μπορούν να απολύουν, άρα απελευθερώνονται οι απολύσεις.

- Γενικεύεται η δυνατότητα επιβολής τηλεργασίας με την οποία χάνονται τα όρια μεταξύ εργάσιμου και ελεύθερου χρόνου, εντατικοποιείται η δουλειάς, αυξάνεται ο εργάσιμος χρόνος, οι συνθήκες υγείας και ασφάλειας φορτώνονται στον εργαζόμενο.
- Καταργούν την απαγόρευση λειτουργίας τις Κυριακές και αργίες, άρα την ξεκούραση εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων.
- Προωθήθηκε η μείωση του Δώρου Χριστουγέννων για όλους τους εργαζόμενους που βρέθηκαν σε αναστολή σύμβασης εργασίας, αφού θα υπολογίζεται όχι επί του κανονικού τους μισθού, αλλά επί του επιδόματος των 534 ευρώ.
- Παρατείνεται το πάγωμα του κατώτατου μισθού.
- Με το πρόγραμμα ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ οι εργαζόμενοι χάνουν το 20% του μισθού που επιδρά στη μείωση συνολικά του μέσου μισθού. Με τη λήξη του προγράμματος οι επιχειρήσεις θα μπορούν ελεύθερα να απολύουν τους εργαζόμενους που εντάχθηκαν σε αυτό ή να προχωρούν σε αλλαγή συμβάσεων εργασίας με μείωση ωρών απασχόλησης και μισθού. Παράλληλα, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος, η εργοδοσία μπορεί να απολύει άλλους εργαζόμενους της επιχείρησης!
- Με Κοινή Υπουργική Απόφαση η κυβέρνηση παρά τις περιβόητες «ρήτρες διατήρησης θέσεων εργασίας», δεν αποτρέπονται οι απολύσεις αφού στην έννοια του ίδιου αριθμού θέσεων εργασίας» που καλούνται να διατηρήσουν «δεν συμπεριλαμβάνονται οι αποχωρούντες οικειοθελώς από την εργασία τους», (θα πιέζουν για τέτοιες «αποχωρήσεις-απολύσεις), καθώς «και οι εργαζόμενοι ορισμένου χρόνου των οποίων η σύμβαση εργασίας λήγει μετά τη λήξη της αναστολής».
- Με την ίδια Κοινή Υπουργική Απόφαση η εργοδοσία μπορεί ταυτόχρονα να επιβάλλει μονομερώς εκ περιτροπής εργασία σε μέρος του προσωπικού με αντίστοιχη μείωση μισθού, να αναστέλλει τις συμβάσεις εργασίας σε ένα άλλο μέρος, να μεταφέρει άλλους εργαζόμενους από επιχείρηση σε επιχείρηση του ίδιου ομίλου, ενώ την ίδια στιγμή μπορεί να επιβάλλει σε άλλους εργαζόμενους υπερωριακή απασχόληση, φτάνοντας ως και τις 13 ώρες εργασίας ημερησίως! Μπορεί ακόμη επικαλούμενη «πρόσκαιρες ανάγκες της επιχείρησης», να επιβάλλει τηλεργασία σε εργαζόμενους των οποίων έχει αναστείλει τη σύμβαση.
- Όσον αφορά τους συνταξιούχους, η κυβέρνηση δεν θα αποδώσει ούτε τα κουτσουρεμένα αναδρομικά για το 11μηνο (Ιούνιος 2015 - Μάιος 2016) που προβλέπει η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Επερωτάται ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

- Τι μέτρα προτίθεται να πάρει για την κατάργηση του αντεργατικού νόμου 4172/2013 με τον οποίο ο κατώτατος μισθός ρυθμίζεται με Υπουργική Απόφαση και την αύξηση με νόμο του κατώτατου μισθού στα 751 ευρώ και την επαναφορά των συλλογικών διαπραγματεύσεων για την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας;
- Αν προτίθεται να επαναφέρει τον 13ο και 14ο μισθό στο Δημόσιο Τομέα και την 13η και 14η σύνταξη;

- Τι μέτρα προτίθεται να πάρει για να υποχρεώνει τους εργοδότες να πληρώνουν κανονικά και στην ώρα τους τους μισθούς των εργαζομένων και τα ασφαλιστικά ταμεία ώστε να σταματήσει η απλήρωτη δουλειά;
- Τι μέτρα προτίθεται να πάρει για αυξήσει στους μισθούς, στις συντάξεις, στις κοινωνικές παροχές για να μην περικοπεί το Δώρο Χριστουγέννων να δίνεται σε όλους τους εργαζόμενους το Δώρο Πάσχα και το επίδομα αδείας;
- Τι μέτρα προτίθεται να πάρει για την προστασία όλων των ανέργων με επίδομα ανεργίας στο 80% του κατώτατου μισθού χωρίς όρους και προϋποθέσεις;
- Αν προτίθεται να ανεβάσει το ατομικό αφορολόγητο όριο από τα σημερινά φορομπηχτικά επίπεδα, όπου φορολογούνται και όσοι έχουν μοναδικό εισόδημα το σημερινό βασικό μισθό των 650 ευρώ;

Οι Βουλευτές

Κουτσούμπας Δημήτρης

Παπαρήγα Αλεξάνδρα

Γκιόκας Γιάννης

Δελής Γιάννης

Κανέλλη Λιάνα

Καραθανασόπουλος Νίκος

Κατσώτης Χρήστος

Κομνηνάκα Μαρία

Λαμπρούλης Γιώργος

Μανωλάκου Διαμάντω

Μαρίνος Γιώργος

Παπαναστάσης Νίκος

Παφίλης Θανάσης

Στολτίδης Λεωνίδας

Συντυχάκης Μανώλης